

Bruselj, 12. junij 2017
(OR. en)

9292/17

ECOFIN 398
UEM 147
SOC 378
EMPL 292
COMPET 395
ENV 494
EDUC 222
RECH 178
ENER 217
JAI 476

DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. dok. Kom.:	ST 9236/17 ECOFIN 369 UEM 118 SOC 347 EMPL 262 COMPET 364 ENV 464 EDUC 192 RECH 148 ENER 188 JAI 439 - COM(2017) 506 final
Zadeva:	Priporočilo za PRIPOROČILO SVETA v zvezi z nacionalnim programom reform Estonije za leto 2017 in mnenje Sveta o programu Estonije za stabilnost za leto 2017

V prilogi vam pošiljamo navedeni osnutek priporočila Sveta, ki so ga pregledali in potrdili različni odbori Sveta, temelji pa na predlogu Komisije COM(2017) 506 final.

PRIPOROČILO SVETA

z dne ...

v zvezi z nacionalnim programom reform Estonije za leto 2017

in mnenje Sveta o programu Estonije za stabilnost za leto 2017

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik¹ in zlasti člena 5(2) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

¹ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je 16. novembra 2016 sprejela letni pregled rasti, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2017. Evropski svet je na zasedanju 9. in 10. marca 2017 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda rasti. Komisija je 16. novembra 2016 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta² sprejela poročilo o mehanizmu opozarjanja, v katerem Estonije ni opredelila kot ene od držav članic, za katere bo opravljen poglobljen pregled. Komisija je istega dne sprejela tudi priporočilo za priporočilo Sveta glede ekonomske politike euroobmočja, ki ga je Evropski svet potrdil na zasedanju 9. in 10. marca 2017. Svet je Priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja (v nadaljnjem besedilu: priporočilo za euroobmočje) sprejel 21. marca 2017.³
- (2) Estonija bi morala kot država članica, katere valuta je euro, in zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev v ekonomski in monetarni uniji zagotoviti, da v celoti in pravočasno izvede priporočilo za euroobmočje, kot je izraženo v priporočilu 1.
- (3) Poročilo o državi za Estonijo za leto 2017 je bilo objavljeno 22. februarja 2017. V njem so bili ocenjeni napredek Estonije pri izvajanju priporočil za posamezne države, ki jih je Svet sprejel 12. julija 2016, nadaljnje ukrepanje po priporočilih za posamezne države, sprejetih v prejšnjih letih, in napredek pri doseganju njenih nacionalnih ciljev iz strategije Evropa 2020.

² Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25).

³ UL C 92, 24.3.2017, str. 1.

- (4) Estonija je 28. aprila 2017 predložila program stabilnosti za leto 2017, 4. maja 2017 pa nacionalni program reform za leto 2017. Programa sta bila ocenjena istočasno, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost.
- (5) Ustrezna priporočila za posamezne države so bila obravnavana pri načrtovanju programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladi ESI) za obdobje 2014–2020. Člen 23 Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ določa, da lahko Komisija od države članice zahteva, da pregleda svoj partnerski sporazum in ustrezne programe ter predlaga njihove spremembe, kadar je to potrebno za podporo izvajanju ustreznih priporočil Sveta. Komisija je dodatne podrobnosti o tem, kako bo uporabila to določbo, zagotovila v smernicah o uporabi ukrepov za povezovanje uspešnosti skladov ESI z dobrim gospodarskim upravljanjem.

⁴ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

- (6) Za Estonijo trenutno velja preventivni del Pakta za stabilnost in rast. Vlada je v programu stabilnosti za leto 2017 znižala svoj srednjeročni proračunski cilj s strukturnega salda na primanjkljaj v višini 0,5 % BDP. Po načrtih vlade naj bi se presežek sektorja država v višini 0,3 % BDP v letu 2016 prevesil v primanjkljaj v višini 0,5 % BDP v letu 2017 in 0,8 % BDP v letu 2018. Glede na ocene v programu stabilnosti za leto 2017 to ustreza strukturnemu presežku v višini 0,2 % BDP v letu 2017 in primanjkljaju v višini 0,5 % BDP v letu 2018, kar izpolnjuje srednjeročni proračunski cilj. Vendar naj bi na podlagi preračunanega⁵ strukturnega salda primanjkljaj znašal 0,1 % BDP v letu 2017 in 0,9 % BDP v letu 2018, kar je pod novim srednjeročnim proračunskim ciljem. Glede na program stabilnosti za leto 2017 se pričakuje, da bo delež dolga sektorja država v BDP v letih 2017 in 2018 ostal pod vrednostjo 10 % BDP. Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo te proračunske projekcije, je za leti 2017 in 2018 verjeten, za poznejša leta programa pa je ugoden. Hkrati obstajajo tveganja, povezana s predpostavkami o višini prihodkov, ki naj bi jih prinesli različni novi davčni ukrepi, ki bodo začeli veljati v letu 2018.
- (7) Glede na pomladansko napoved Komisije iz leta 2017 naj bi strukturni saldo dosegel primanjkljaj v višini 0,3 % BDP v letu 2017 ter tako ostal nad srednjeročnim proračunskim ciljem. Estoniji se za leto 2018 priporoča, naj še naprej izpolnjuje srednjeročni proračunski cilj. Ob nespremenjenih politikah obstaja tveganje določenega odklona od te zahteve. Svet na splošno meni, da bi morala biti Estonija pripravljena na sprejetje dodatnih ukrepov za zagotovitev skladnosti v letu 2018.

⁵ Ciklično prilagojeni saldo brez enkratnih in drugih začasnih ukrepov, ki ga je Komisija preračunala z uporabo skupno dogovorjene metodologije.

- (8) Estonija je v okviru reforme lokalne uprave sprejela ukrepe za zagotovitev razpoložljivosti in dostopnosti visokokakovostnih storitev, vključno s socialnimi storitvami, na lokalni ravni. Zlasti je sprejela zakon o upravni reformi, da bi olajšala nastajanje lokalnih občin, ki so zmožne ekonomsko preživeti in lahko financirajo svoje dejavnosti, ter da bi lažje načrtovala lokalni razvoj in rast ter ponudila kakovostne storitve. Uspešno je zaključila prostovoljno fazo združevanja lokalnih občin in izvaja zakon o socialni varnosti. Nekateri ključni ukrepi za dokončanje reforme lokalne uprave še niso sprejeti. Revizija sheme financiranja občin še ni izvedena. Dodatni zakonodajni akti o odgovornostih in delitvi nalog med občinami in osrednjo vlado so še v pripravi. Sprejetje teh predlogov je ključnega pomena za zagotavljanje kakovostnih javnih storitev na področjih, kot so izobraževanje, mladinsko delo, spodbujanje zdravja in promet.
- (9) Razlika v plačah med spoloma se je zmanjšala z 28,3 % v letu 2014 na 26,9 % v letu 2015, vendar je še vedno najvišja v Uniji. Vlada sprejema ukrepe za nadaljnje zmanjšanje razlike v plačah med spoloma. V zvezi s tem je bil zlasti sprejet načrt za socialno varstvo za obdobje 2016–2023, ki se izvaja za zmanjšanje spolne segregacije na trgu dela in za boj proti stereotipom. Sprememba zakona o enakosti spolov, ki bi delovne inšpektorate pooblastila za strožji nadzor nad upoštevanjem enakosti spolov v zasebnem sektorju, še ni bila sprejeta. Razmišlja se tudi o pregledu sistema starševskega dopusta, da bi se omogočilo prožnejše izkoriščanje tega dopusta, vendar zakonodajna sprememba še ni bila sprejeta.
- (10) V Estoniji je dohodkovna neenakost visoka. Razmerje med dohodki najbogatejših 20 % gospodinjstev in dohodki najrevnejših 20 % gospodinjstev se je povečalo s 5,4 v letu 2012 na 6,2 v letu 2015 in je danes sedmo najvišje v Uniji. Ključni dejavnik za to se zdi visoka razpršenost plač, ki je posledica močne rasti dohodkov višje usposobljenih delavcev. V absolutnem smislu so dohodki najrevnejših 10 % gospodinjstev zaostajali za rastjo mediane dohodkov, kar je povzročilo težave z ustreznostjo mreže socialne varnosti. K temu je med drugim prispevalo dejstvo, da prejemki in nadomestila (zlasti pokojnine in socialna pomoč) ne rastejo enako hitro kot tržni dohodki. Posledica tega je tudi postopno povečanje stopnje tveganja revščine, in sicer s 15,8 % leta 2010 na 21,6 % leta 2015. Izvedena so bila znatna prizadevanja za povečanje progresivnosti davčnega sistema z letom 2018, zlasti za osebe z nizkimi dohodki, in sicer z zvišanjem osnovne olajšave v dohodninskem sistemu.

- (11) Odhodki za raziskave, tehnologijo in inovacije v poslovnem sektorju so se v letu 2015 zvišali na 0,69 %, vendar je njihova skupna raven še vedno pod povprečjem Unije, ki znaša 1,3 %. Delež visokotehnoloških in na znanju temelječih podjetij ostaja omejen, število novih doktorskih diplomirancev pa je nizko. Rast plač je v zadnjih letih redno presegala rast produktivnosti, kar je vplivalo na dobičke in s tem zmanjševalo rast naložb. Nizke naložbe v tehnološki razvoj lahko povzročijo manjše povečanje dodane vrednosti izvoza, zlasti blaga, kot je bilo pričakovano, ter predstavljajo tveganje za rast proizvodnje. Obseg pogodbenih raziskav med akademskimi krogi in podjetji se je v letu 2015 povečal, vendar je sodelovanje med sektorjema kljub ukrepom, ki jih je sprejela vlada, še vedno omejeno. Estonija je še izboljšala svoje poslovno okolje, vendar dolgi insolvenčni postopki in stopnja izterjave za zavarovane upnike še naprej zavirajo naložbe. Leta 2016 se je začelo izvajanje projekta za izboljšanje insolvenčnega okvira, da bi bil postopek hitrejši in učinkovitejši ter da bi se izboljšala stopnja uspešnih zahtevkov. Vendar spremembe zakonodajnega okvira še niso bile sprejete.
- (12) V okviru evropskega semestra 2017 je Komisija izvedla izčrpno analizo ekonomske politike Estonije in jo objavila v poročilu o državi za leto 2017. Prav tako je ocenila program stabilnosti za leto 2017 in nacionalni program reform za leto 2017 ter ukrepanje po priporočilih, ki jih je Estonija prejela v prejšnjih letih. Glede na to, da je treba okrepiti splošno ekonomsko upravljanje Unije z vključitvijo prispevka na ravni Unije v prihodnje nacionalne odločitve, Komisija pri tem ni upoštevala le pomena teh programov za vzdržno fiskalno in socialnoekonomsko politiko v Estoniji, ampak tudi njihovo skladnost s pravili in smernicami Unije.
- (13) Svet je ob upoštevanju te ocene preučil program stabilnosti za leto 2017, njegovo mnenje⁶ pa je izraženo zlasti v priporočilu 1 –

⁶ V skladu s členom 5(2) Uredbe (ES) št. 1466/97.

PRIPOROČA, da Estonija v letih 2017 in 2018 ukrepa tako, da:

1. Izvaja svojo fiskalno politiko v skladu z zahtevami preventivnega dela Pakta za stabilnost in rast, kar vključuje ohranitev srednjeročnega proračunskega cilja v letu 2018. Izboljša ustreznost mreže socialne varnosti. Sprejme ukrepe za zmanjšanje razlike v plačah med spoloma, zlasti z izboljšanjem preglednosti plač in pregledom sistema starševskega dopusta.
2. Spodbuja zasebne naložbe v raziskave, tehnologijo in inovacije, tudi z izvajanjem ukrepov za krepitev sodelovanja med akademskimi krogi in podjetji.

V Bruslju,

Za Svet

Predsednik
